

Overzicht van stemmingen in de Tweede Kamer

afdeling **Directie Inhoud**

aan De leden van de vaste commissie voor Infrastructuur en Waterstaat / Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening

datum 12 december 2024

Betreffende wetsvoorstel:

36600 XXII

Vaststelling van de begrotingsstaat van het Ministerie van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening (XXII) voor het jaar 2025

Eindstemming wetsvoorstel

Het wetsvoorstel is op 12 december 2024 aangenomen door de Tweede Kamer.

Voor: GroenLinks-PvdA, Volt, D66, NSC, ChristenUnie, SGP, CDA, VVD, BBB, JA21 en PVV.

Tegen: SP, DENK, PvdD en FVD.

Aangenomen amendementen

Begrotingsstaat artikel 1 Woningmarkt

14 → **52** (Grinwis en De Hoop) over het verlengen van de Regeling huisvesting aandachtsgroepen

Dit amendement strekt ertoe de Regeling huisvesting aandachtsgroepen (RHA) te verlengen door een tranche toe te voegen met het oog op behoefte aan voldoende woningen voor dak- en thuisloze mensen, uitstromers uit instellingen (intramurale voorzieningen) en mensen meteen sociale of medische urgentie.

Met de RHA² zijn tot op heden in vier tranches meer dan 21.000 woningen voor aandachtsgroepen gerealiseerd, voor onder andere deze aandachtsgroepen. Hiermee kunnen gemeenten blijven bouwen aan een thuis voor iedereen. Bij de vierde en laatste tranche, die in juli 2023 sloot, zijn in totaal door 85 gemeenten 131 aanvragen ingediend. Het beschikbare budget van € 34,7 mln. euro werd met € 15 miljoen overschreden. Dit leidde tot honorering van 97 aanvragen in 66 gemeenten. Er was en is kortom veel behoefte aan deze regeling.

Amendementen zijn in volgorde van stemming - op artikelnummer - weergegeven: allereerst de aangenomen en/of overgenomen amendementen, vervolgens de verworpen of ingetrokken amendementen en tenslotte eventuele moties. Vervangen amendementen zijn d.m.v. een → aangegeven: bijv. 7 → 8 → **20**. Amendement nr. 7 is vervangen door amendement nr. 8, dat op zijn beurt vervangen is door amendement nr. 20. De vette notatie van het stuknummer geeft aan dat dit het definitieve amendement is. De stemmingslijsten worden gemaakt op basis van de ongecorrigeerde draad van de vergadering.

datum 12 december 2024

blad 2

Dekking wordt gevonden in de beschikbare middelen voor de Doorbouwgarantie in 2025. Met het amendement Nijboer/Grinwis(36 410 VII, nr. 14) zijn middelen beschikbaar gekomen om een doorbouw-garantie te realiseren, om de stokkende nieuwbouw van koopwoningen als gevolg van vraaguitval door stijgende hypotheekrentes te bestrijden. Inmiddels is geen sprake meer van vraaguitval op de koopwoningmarkt. Er is echter wel sprake van nood aan betaalbare woningen. Derhalve stellen de indieners voor deze middelen aan te wenden zoals in dit amendement is voorgesteld.

1 Vervanging in verband met een wijziging van de toelichting.

2 Regeling huisvesting aandachtsgroepen (RHA) (rvo.nl)).

Aangenomen. Voor: SP, GroenLinks-PvdA, de PvdD, DENK, Volt, D66, NSC, ChristenUnie, SGP, CDA, VVD, BBB, JA21 en PVV.

Begrotingsstaat artikel 1 Woningmarkt

15 (Grinwis en Vijlbrief) over een tweede tranche voor de Regeling Huisvesting Aandachtsgroepen, specifiek voor studentenkamers

Dit amendement strekt ertoe een tweede tranche toe te voegen aan de Regeling Huisvesting Aandachtsgroepen, specifiek voor studentenkamers. Met het amendement Boulakjar¹ is in 2023 een aanvullend bedrag van € 20 miljoen ter beschikking gesteld voor studentenhuishuisvesting. Hiervoor is een speciaal loket van de Regeling Huisvesting Aandachtsgroepen(RHA)² geopend. Dit loket richt zich specifiek op aanvragen voor het versneld realiseren van studentenwoningen. Vanwege het grote succes van de RHA in het verleden, stellen de indieners voor een tweede tranche aan deze woningbouwimpuls voor studentwoningen toe te voegen, specifiek voor realisatie van studentenkamers.

Dekking wordt gevonden in de beschikbare middelen voor de Doorbouwgarantie in 2025. Met het amendement Nijboer/Grinwis (36 410 VII, nr. 14) zijn middelen beschikbaar gekomen om een doorbouw-garantie te realiseren, om de stokkende nieuwbouw van koopwoningen als gevolg van vraaguitval door stijgende hypotheekrentes te bestrijden. Inmiddels is geen sprake meer van vraaguitval op de koopwoningmarkt. Er is echter wel sprake van nood aan betaalbare woningen. Derhalve stellen de indieners voor deze middelen aan te wenden zoals in dit amendement is voorgesteld.

1 Kamerstukken 36 410 VII, nr. 26.

2 Regeling huisvesting aandachtsgroepen (RHA) (rvo.nl)).

Met algemene stemmen aangenomen.

Begrotingsstaat artikel 1 Woningmarkt

16 (Grinwis en Peter de Groot) over extra middelen voor het revolverend nationaal Fonds Betaalbare Koopwoningen

Dit amendement strekt ertoe te voorzien in extra middelen voor het revolverend nationaal Fonds Betaalbare Koopwoningen. Het revolverend nationaal Fonds Betaalbare Koopwoningen moet koopstarters een betere positie geven op de woningmarkt. Dit bestaande fonds heeft tot doel meer nieuwbouwwoningen betaalbaar te maken voor starters met middeninkomens. Ontwikkelaars kunnen bij het fonds een aanvraag indienen, waarmee woningen voor een lagere prijs dan de marktwaarde aan de starters

datum 12 december 2024

blad 3

kunnen worden verkocht. Om meer starters te kunnen bedienen is uitbreiding van dit fonds wenselijk. Daarom wordt met dit amendement € 30 miljoen extra beschikbaar gesteld voor het nationaal Fonds Betaalbare Koopwoningen, waarmee dit fonds totaal op € 100 miljoen uitkomt. Een extra financiële bijdrage vanuit het Rijk is daarnaast ook een positief signaal voor de ontwikkelaars dat het het Rijk menens is met dit Fonds.

Dekking wordt gevonden in de beschikbare middelen voor de Doorbouwgarantie in 2025. Met het amendement Nijboer/Grinwis (36 410 VII, nr. 14) zijn middelen beschikbaar gekomen om een doorbouw-garantie te realiseren, om de stokkende nieuwbouw van koopwoningen als gevolg van vraaguitval door stijgende hypotheekrentes te bestrijden. Inmiddels is geen sprake meer van vraaguitval op de koopwoningmarkt. Er is echter wel sprake van nood aan betaalbare woningen. Derhalve stellen de indieners voor deze middelen aan te wenden zoals in dit amendement is voorgesteld.

Aangenomen. Voor: SP, GroenLinks-PvdA, DENK, Volt, D66, NSC, de ChristenUnie, de SGP, het CDA, de VVD, BBB, JA21, FVD en de PVV.

Begrotingsstaat artikel 1 Woningmarkt

17 (Grinwis en De Hoop) over aanvullende middelen voor de realisatiestimulans of de woningbouwimpuls

Dit amendement strekt ertoe aanvullende middelen toe te voegen aan de realisatiestimulans of de woningbouwimpuls. Daardoor wordt de bouw ondersteund van woningen die betaalbaar zijn voor mensen met een laag of middeninkomen; betaalbare koopwoningen, sociale huurwoningendoor woningcorporaties en middenhuurwoningen. Dekking wordt gevonden in de beschikbare middelen voor de Doorbouwgarantie in 2025. Met het amendement Nijboer/Grinwis (36 410 VII, nr. 14) zijn middelen beschikbaar gekomen om een doorbouw-garantie te realiseren, om de stokkende nieuwbouw van koopwoningen als gevolg van vraaguitval door stijgende hypotheekrentes te bestrijden. Inmiddels is geen sprake meer van vraaguitval op de koopwoningmarkt. Er is echter wel sprake van nood aan betaalbare woningen. Derhalve stellen de indieners voor deze middelen aan te wenden zoals in dit amendement is voorgesteld.

Met algemene stemmen aangenomen.

Begrotingsstaat artikel 2 Energietransitie gebouwde omgeving en bouwkwaliteit

60 (Rooderkerk en Postma) over middelen voor niet-commerciële organisaties ten behoeve van de aanpak van energiearmoede

Energiearmoede blijft een probleem voor honderdduizenden Nederlandse huishoudens. De gevolgen daarvan gaan verder dan een oncomfortabel huis en de zorgen rond de energierekening. Uit onderzoek blijkt dat gezondheidsproblemen, sociale isolatie en lagere leerprestaties optreden als neveneffecten van energiearmoede. De afgelopen jaren hebben gemeenten via een speciale uitkering extra middelen gekregen om de aanpak van energiearmoede op te schalen. In de praktijk hebben deze middelen ertoe geleid dat gemeenten landelijke opererende, commerciële organisaties inschakelen voor de aanpak van energiearmoede. Deze organisaties hebben als voordeel dat zij op schaal kunnen opereren en gemeenten daarmee veel woningen op papier kunnen 'afvinken'. Deze

datum 12 december 2024

blad 4

organisaties bereiken echter vaak niet de meest kwetsbare huishoudens. Onderzoeklaait zien dat lokaal gewortelde, sociaal-maatschappelijke organisaties deze kwetsbare huishoudens wel weten te bereiken en effectiever zijn in het bestrijden van energiearmoede dan commerciële organisaties¹. Dit lukt doordat deze organisaties langdurig investeren in het winnen van vertrouwen en begeleiden van huishoudens. Doordat gemeenten vaak kiezen voor schaal en snelheid, komen de sociaal-maatschappelijke organisaties in het gedrang. Indiener is van mening dat er in Nederland behoefte blijft aan lokaal gewortelde, sociaal-maatschappelijke organisaties die energiearmoede bestrijden. Om ervoor te zorgen dat deze organisaties niet hoeven te concurreren met de (bewezen minder effectieve, maar goedkopere) commerciële route, wordt met dit amendement een aparte subsidiepost gecreëerd onder artikel 2 van de begroting Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening. Hiermee wordt in 2025 10 miljoen euro beschikbaar gesteld voor niet commerciële organisaties. Hierbij kan worden gedacht aan bijvoorbeeld Energiebank en Fixbrigade of samenwerkingsverbanden die het geld kunnen inzetten om lokale samenwerkingen tot stand te brengen tussen gemeenten, lokale initiatieven (als buurtverenigingen en werkbedrijven) en welzijnsorganisaties. Zo wordt voor huishoudens die te maken hebben met energiearmoede een bewezen effectieve coachings- en fixings - aanpak neergezet. De hulp is gratis voor gemeenten.

Als dekking wordt voorgesteld om middelen te onttrekken aan onverplichte middelen op artikel 31(een doelmatige energievoorziening en beperking van de klimaatverandering) op de begroting Klimaat en Groene Groei. Daartoe wordt afzonderlijk een amendement ingediend op het begrotingswetsvoorstel van het ministerie van Klimaat en Groene Groei.

Aangenomen. Voor: SP, GroenLinks-PvdA, PvdD, DENK, Volt, D66, NSC, ChristenUnie, SGP, CDA, VVD, BBB, JA21 en PVV.

Begrotingsstaat artikel 13 Nog Onverdeeld

64 (Bontenbal c.s.) over dekking van het maatregelenpakket voor de OCW-begroting

Dit amendement ziet toe op dekking van het maatregelenpakket voor de OCW-begroting. De taakstelling wordt primair bereikt door een aanvullende, proportionele korting op het apparaat van de Rijksoverheid, met name op personeelskosten, waarbij politie (bewaken en beveiligen), krijgsmacht, inlichtingen- en veiligheidsdiensten, COA, IND en het rechtsbestel incl. DJI, en uitvoering die ziet op de rechtsbescherming van burgers, zijn uitgezonderd. Hierbij is een bredere, niet-beleidsinhoudelijke invulling door de regering mogelijk, zoals het beperken van de reguliere prijsindexatie.

Meerjarige budgettaire doorwerking

Tabel 1. Dekking

Dekking (in euro mln.)	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Nog Onverdeeld	-1	-1	-1	-1	-1	-1

Aangenomen. Voor: NSC, ChristenUnie, SGP, CDA, VVD, BBB, JA21, FVD en de PVV.

¹ <https://www.tno.nl/nl/newsroom/2024/06/tno-onderzoek-energiehulpen/>.

datum 12 december 2024

blad 5

Verworpen, ingetrokken en/of vervallen amendementen

Begrotingsstaat artikel 3 Ruimtelijke ordening en Omgevingswet

8 (Welzijn) over middelen voor personeelskosten van het Kadaster

Het Kadaster is bronhouder en/of beheerder van diverse basisregistraties en landelijke datavoorzieningen waaronder de Basisregistratie Kadaster, de Basisregistratie Adressen en Gebouwen en de landelijke voorziening WOZ. Hierdoor is het Kadaster uniek gepositioneerd om inzicht te bieden in ontwikkelingen op het gebied van woningmarkt en ruimtelijke ordening. Vanwege juridische beperkingen mag de data uit de bronnen in veel verschillende gevallen echter niet met elkaar worden gecombineerd, waardoor beleid, uitvoering en monitoring van maatschappelijke vraagstukken beperkt uitgevoerd kunnen worden met gevalideerde data. Ontwikkelingen waarvan het urgent is, om die goed te kunnen volgen en monitoren vanwege de wooncrisis, betreffen onder andere vastgoed waarde ontwikkeling, ontwikkeling van de verduurzamingsopgave, ontwikkelingen van aantallen maar ook soorten woningtypen en prijsklassen.

Deze zaken moeten voor zowel koop-, als huurwoningen in beeld worden gebracht. Het is daarom belangrijk dat er binnen het Ministerie van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening een data science team komt die data over deze maatschappelijke vraagstukken gecoördineerd inwint bij het Kadaster (of andere (publieke) dienstverleners) en zonder kosten publiekelijk beschikbaar stelt. Ook dient dit team met verhoogde attentie te onderzoeken wat nodig is om de relevante, nu nog juridisch gescheiden datasets te kunnen combineren, binnen en buiten het Kadaster (bijvoorbeeld met het Centraal Bureau voor de Statistiek). Doel is om te komen tot een meerjarige opdrachtverstrekking aan het Kadaster voor het opzetten van de monitoring die nodig is voor de eerder genoemde woningmarkt-ontwikkelingen. Een budget van € 400.000 is hiermee gemoeid in eerste aanzet om de personeelskosten van het Kadaster te kunnen bekostigen. Voor de dekking wordt een amendement ingediend op de begroting van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

Ingetrokken.

Begrotingsstaat artikel 1 Woningmarkt

7 → **11** (Flach) over middelen voor de transformatie van winkelgebieden

Met dit amendement wordt in 2025 10 miljoen euro ingezet voor de transformatie van winkelgebieden, met name voor het transformeren tot woningen en voor investeringen in de leefbaarheid. Hiervoor bestond in de afgelopen jaren de «Regeling specifieke uitkering impulsaanpak winkelgebieden». Het budgettaire belang van deze regeling bedroeg 100 miljoen euro in de afgelopen vier jaar en werd uitgevoerd door het Ministerie van Economische Zaken. Met dit amendement wordt geldvrijgemaakt om een soortgelijke regeling op te zetten binnen de VRO-begroting. Indien er tekent hierbij aan dat de kennis en ervaring van het Ministerie van Economische Zaken die is opgedaan bij de uitvoering van de «Regeling specifieke uitkering impulsaanpak winkelgebieden» betrokken dient te worden.

datum 12 december 2024

blad 6

Deze regeling is namelijk effectief gebleken in het realiseren van woningen en het verbeteren van de leefbaarheid in winkelgebieden. Tevens wijst de indiener op het feit dat de regeling in de afgelopen jaren stevig overtekend werd; er liggen dus nog kansen voor een soortgelijke regeling. Vanaf 2025 kan er echter geen gebruik meer worden gemaakt van de regeling die thans wordt uitgevoerd door de Minister van Economische Zaken. Indiener is van mening dat een soortgelijke regeling nog minimaal een jaar doorgezet moet worden. Om de regeling meer op het transformeren tot woningen te richten en vanwege de sterke samenhang met het VRO-domein wordt voorgesteld om de nieuweregeling op de VRO-begroting te plaatsen. Daartoe wordt 10 miljoen euro aan de Woningbouwimpuls onttrokken, gezien de inhoudelijke samenhang van beide regelingen.

In een Kamerbrief is recent toegelicht dat de Stimuleringsregeling Flex-en Transformatiewoningen, de Impulsaanpak winkelgebieden en de Transformatiefaciliteit zich specifiek dan andere regelingen op transformatie richten. Deze drie regelingen kennen elk een andere focus en zijn allen gericht op een andere manier van transformeren. Zowel de Stimuleringsregeling Flex- en Transformatiewoningen als de Transformatiefaciliteit zijn in de ogen van de indiener onvoldoende gericht op het transformeren van winkelgebieden tot onder andere woningen. Vandaar dat voorgesteld wordt een regeling op de VRO-begroting te plaatsen, vergelijkbaar met de "Regeling specifieke uitkering impulsaanpak winkelgebieden".

Verworpen. Voor: SP, GroenLinks-PvdA, PvdD, DENK, Volt, D66, ChristenUnie, SGP, JA21 en FVD.

Begrotingsstaat artikel 1 Woningmarkt

12 (De Hoop en Beckerman) over 500 miljoen euro voor de leefbaarheid in kwetsbare wijken

Van de € 5 miljard uit de bestemde middelen voor woningbouw tot en met 2029 in het regeerakkoord, is € 700 miljoen niet bestemd voor verplichtingen in de jaren 2025 tot en met 2029 maar voor de jaren daarna. De indieners zijn van mening dat deze aangewend zouden moeten worden om de leefbaarheid in kwetsbare wijken, die momenteel sterk onder druk staat en waar tegelijkertijd een aanzienlijk aantal woningen gebouwd kan worden, te verbeteren. Hiertoe wordt € 500 miljoen van 2026 tot 2029 ingezet voor het Nationaal Programma Leefbaarheid en Veiligheid (NPLV), met een kasritme van € 125 miljoen per jaar. Op deze manier toont het Rijk zich een verantwoordelijk en consequente partner richting gemeenten, en kan er blijvend worden geïnvesteerd in de renovatie en leefbaarheid van de wijken die dat het hardst nodig hebben. Dekking wordt gevonden in de algemene middelen, door de woningbouw-middelen die zijn bestemd voor de jaren 2030, 2031 en 2032 in de tijd naar voren te halen.

Verworpen. Voor SP, GroenLinks-PvdA, de PvdD, DENK, Volt, D66 en de ChristenUnie.

Begrotingsstaat artikel 1 Woningmarkt

13 → 18 (De Hoop en Beckerman) over een bouwpremie voor iedere door woningcorporaties gebouwde betaalbare woning

datum 12 december 2024

blad 7

Van de € 5 miljard uit de bestemde middelen voor woningbouw tot en met 2029 in het regeerakkoord, is € 700 miljoen niet bestemd voor verplichtingen in de jaren 2025 tot en met 2029, maar voor de jaren daarna. De indieners zijn van mening dat deze middelen sneller aangewend zouden moeten worden om de woningbouw aan te jagen. Daartoe stellen ze een regeling voor die woningbouwcorporaties stimuleert meer betaalbare woningen te bouwen. Zij worden volgens de huidige afspraken immers geacht 250.000 sociale huurwoningen en 50.000 middenhuurwoningen te realiseren voor 2030. Om de bouw van corporatiewoningen te stimuleren stellen de indieners voor om € 200 miljoen te bestemmen voor een bouwpremie voor iedere gebouwde (betaalbare) woning door woningcorporaties. Deze premie kan verstrekt worden voor de jaren 2026 tot en met 2029, met een kasritme van € 50 miljoen per jaar.

Op deze manier worden corporaties die tegen financiële grenzen aanlopen geholpen om hun bijdrage aan de nationale woningbouwdoelen te leveren. Dekking wordt gevonden in de algemene middelen, door de woningbouwmiddelen die zijn bestemd voor de jaren 2030, 2031 en 2032 in de tijd naar voren te halen.

Verworpen. Voor: SP, GroenLinks-PvdA, de PvdD, DENK, Volt, D66, de ChristenUnie en FVD.

Begrotingsstaat Artikel 2 Energietransitie gebouwde omgeving en bouwkwaliteit
53 (Beckerman) over financiering van FIX-brigades om energiearmoede tegen te gaan

Dit amendement beoogt een meerjarige financiering in te stellen voor FIX-brigades in iedere Nederlandse gemeente gedurende de komende vijfjaar. Met dit amendement wordt derhalve meerjarige verwerking van de middelen beoogd over de begrotingsjaren 2025–2029. De FIX-brigades zijn lokale initiatieven die worden ingezet om energiearmoede tegen te gaan door eenvoudige energiebesparende maatregelen aan te brengen in huishoudens die zelf niet over de middelen of kennis beschikken om deze aanpassingen uit te voeren. Deze brigades spelen een cruciale rol in het versnellen van de energietransitie en het tegengaan van energiearmoede. Met dit amendement wordt er een fonds gecreëerd waarmee alle gemeenten in Nederland in staat worden gesteld om een FIX-brigade op te richten of te behouden. Dit fonds biedt gemeenten de financiële middelen om technische hulpmiddelen aan te schaffen, personeel op te leiden en uit te betalen, en om de noodzakelijke materialen te leveren voor de uitvoering van energiebesparende maatregelen. Dekking wordt gevonden door dat bedrag naar voren te halen uit de vanaf begrotingsjaar 2027 aan het Klimaatfonds toegevoegde middelen voor de intensivering van kernenergie («HLA-intensivering Kernenergie», beleidsartikel 1 van de begroting Klimaatfonds).

Verworpen. Voor: SP, GroenLinks-PvdA, de PvdD, DENK, Volt, D66 en ChristenUnie.

Begrotingsstaat artikel 2 Energietransitie gebouwde omgeving en bouwkwaliteit
54 (Beckerman) over middelen om woningen met energielabel E, F of G versneld te verduurzamen

datum 12 december 2024

blad 8

Dit amendement beoogt 300 miljoen euro vrij te maken voor het versneld verduurzamen van woningen met energielabel E, F of G, met een bijzondere focus op huurders die te maken hebben met energiearmoede. In plaats van een tijdelijke compensatie, richt deze maatregel zich op het structureel verbeteren van de energie-efficiëntie van deze woningen, zodat huurders minder afhankelijk worden van stijgende energiekosten en hun woonlasten op de lange termijn verlagen. Hiermee worden huurders in slecht geïsoleerde woningen niet alleen op korte termijn geholpen, maar profiteren zij blijvend van lagere energiekosten. Dekking wordt gevonden door dat bedrag naar voren te halen uit de vanaf begrotingsjaar 2027 aan het Klimaatfonds toegevoegde middelen voor de intensivering van kernenergie («HLA-intensivering Kernenergie», beleidsartikel 1 van de begroting Klimaatfonds).

Verworpen. Voor: SP, GroenLinks-PvdA, de PvdD, DENK, Volt, D66 en de ChristenUnie.

Begrotingsstaat artikel 2 Energietransitie gebouwde omgeving en bouwkwaliteit 58 →62 (Kröger en Mohandis) over middelen voor verduurzaming van sportverenigingen via de DUMAVA-subsidie

Er zijn in Nederland honderden sportverenigingen die willen verduurzamen, maar dit door een gebrek aan subsidie niet kunnen doen. Dit wordt de komende jaren alleen nog maar lastiger doordat het huidige kabinet tienallen miljoenen wegbezuinigt op hiervoor bestemde subsidies. Hierdoor zitten vele sportverenigingen te lang met verouderde accommodaties, te hoge energierekeningen en daardoor stijgende contributies. De verduurzaming van sportaccommodaties bevordert niet alleen de toegankelijkheid van sportverenigingen, maar draagt daarbovenop bij aan het halen van de klimaatdoelen. Voor verduurzaming kunnen sportverenigingen op dit moment aanspraak doen op de subsidieregeling Stimulering bouw en onderhoudsportaccommodaties (BOSA). Echter schiet deze regeling veel tekort om tegemoet te komen aan de groeiende vraag naar verduurzaming vanuit de sportsector. Afgelopen jaar is er in de eerste vijf maanden al voor 122,2 miljoen aangevraagd, terwijl er maar 78 miljoen in de pot zat en zo visten vele sportverenigingen achter het net. In reactie op het Hoofdlijnakkoord stelde het NOC-NSF dan ook: «De huidige BOSA-regeling schiet structureel tekort. Wij zien dat de noodzaak voor sportverenigingen om te investeren in duurzame sportaccommodaties onverminderd hoog is. Onder meer om de energielasten en daarmee de betaalbaarheid van de sport beheersbaar te houden. De formerende partijen zetten het Klimaatfonds voort. Wij roepen het toekomstige kabinet op om dat fonds ook voor de sport aan te wenden.»

Uit de nota van wijziging van de VWS-begroting van 22 oktober zien we echter dat er een ware kaalslag komt op de nu al tekortschietende BOSA-regeling. In 2027 is er nog minder dan 20 miljoen euro beschikbaar. Terwijl uit onderzoek van de RVVB blijkt dat bij meer dan de helft van de verenigingen het gebrek aan financiële middelen de reden is om niet te verduurzamen. Daarbovenop blijkt dat bij meer dan 90% van de verenigingen de kosten van het afgelopen jaar zijn gestegen, waarbij energiekosten het vaakst genoemd wordt. Met dit amendement beogen de indieners om sportverenigingentoegang te geven tot de DUMAVA gelden. Indieners kiezen via deze weg in plaats van het verhogen van de BOSA omdat de indieners met dit amendement specifiek geld wil vrijmaken voor verduurzaming

datum 12 december 2024

blad 9

van sportverenigingen. Dit geld wordt binnen de DUMAVA specifiek geoormerkt voor sportverenigingen. Afgaande op de aanvragen van afgelopen jaar stellen de indieners 125 miljoen euro per jaar voor, minus de nog beschikbare bedragen binnen de BOSA. Omdat voor 2025 68 miljoen euro beschikbaar is gaat het komend jaar dus om een toevoeging van 57 miljoen euro. In 2026 en 2027 wordt hiervoor 85 miljoen euro beschikbaar gesteld, en in 2028 en 2029 102 miljoen euro. Dekking voor dit amendement wordt gevonden in de vanaf 2027 aan het Klimaatfonds toegevoegde middelen voor de intensivering van kernenergie (beleidsartikel 1 van de begroting Klimaatfonds). Indienerswensen deze middelen naar voren te halen.

Verworpen. Voor: SP, GroenLinks-PvdA, de PvdD, Volt, D66, de ChristenUnie en JA21.

Begrotingsstaat artikel 2 Energietransitie gebouwde omgeving en bouwqualiteit 59 (Kröger) over extra middelen voor het Nationaal Isolatieprogramma

De verduurzaming van de gebouwde omgeving loopt ver achter op de doelen uit het Klimaatakkoord. Ondertussen blijft de energiearmoede zorgwekkend hoog. De energieprijzen zijn dan niet meer op het niveau van tijdens de energiecrisis; daar staat tegenover dat de voornaamste compensatiemaatregelen ook zijn komen te vervallen.

Om verduurzaming in de gebouwde omgeving te versnellen en energiearmoede effectief en blijvend tegen te gaan stellen wij een combinatie voor van de contingentenaanpak zoals door de *Nederlandse Organisatie voor toegepast-natuurwetenschappelijk onderzoek* (TNO) beschreven en van de gerichte wijkaanpak zoals onder andere beschreven door Ecorys. De contingentenaanpak houdt in dat een standaardaanpak wordt ontwikkeld voor gebouwen met dezelfde kenmerken. TNO rekent voor dat daarmee een versnelling kan worden behaald van 50-60% en een kostbesparing van 14-35%. De wijkaanpak houdt in dat overheden woningen in postcodes met de meeste energiearmoede gericht aanpakken. Daarbij staat ontzorging centraal en ruimhartige subsidiëring, omdat de doelgroep van deze aanpak relatief weinig investeringsmiddelen en doe-vermogen heeft en juist terughoudend is om geld te lenen.

Volgend jaar (2025) is een tranche gepland van ongeveer 500 miljoen euro voor het Nationaal Isolatieprogramma (NIP). Indiener stelt voor om dit bedrag met 300 miljoen euro te verhogen. Vanaf 2026 zijn geen nieuwe tranches voor het NIP begroot. Indiener stelt voor om in de jaren 2026 tot en met 2029 700 miljoen euro per jaar beschikbaar te stellen voor een grootschalig Isolatie-Offensief. Cumulatief gaat het dus om 3,1 miljard euro. Deze financiering biedt gemeenten de mogelijkheid om langjarig te plannen en om de isolatie- en installatiesectoren zekerheid te bieden dat er komende jaren voldoende werk is, en om de beschikbare marktcapaciteit gericht in te zetten daar waar energiearmoede het meest effectief kan worden aangepakt.

Wat betreft de dekking stelt de indiener voor om voor 2025 300 miljoen euro vanuit de middelen die vanaf 2027 door dit kabinet ter beschikking worden gesteld voor het perceel kernenergie in het Klimaatfonds naar voren te halen en over te hevelen naar de begroting van het Ministerie van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening. Ook voor de jaren 2026-

datum 12 december 2024

blad 10

2029 wordt dekking beoogd vanuit het perceel kernenergie in het Klimaatfonds.

Verworpen. Voor: SP, GroenLinks-PvdA, de PvdD, DENK, Volt, D66, de ChristenUnie en JA21.